CHRISTO-PHOROS

A Soproni Evangélikus Egyházközség lapja
ingyenes kiadvány

XXI. évfolyam, 6. szám

2014. karácsony – Weihnachten 2014

Áldott karácsonyt!

Gesegnete Weihnachten!

Karácsonyi gondolatok

Nagy öröm, amely az egész nép öröme lesz

„Ne féljetek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz!" (Lk 2,10) – Örömre van szükségünk. Anélkül nincs élet, kifulladunk, felőrlődünk. De az öröm nemcsak a létet biztosítja, hanem szárnyakat ad. Ezt keressük minden nap, magasztos és földhözragadt formájában is.

Persze sokféle öröm van. Az angyal a pásztoroknak nem olyan örömöt hirdetett, ami mások kárára valósul meg – a mi örömeink a leggyakrabban ilyenek, amikor az tölt el elégedettséggel, hogy feljebb kerültem, mint a másik ember. Itt olyan örömhírről van szó, ami mindenkit felemel.

A mi örömeink nem tartósak. Még a legnagyobb boldogságot is képes egy apróság beárnyékolni, az eltelt idő pedig megszokottá, szürkévé teszi.

És főleg: a forrása előbb-utóbb elmúlik, mint minden ezen a világon. Az angyalok tartós örömöt hirdetnek. Olyat, amit senki sem vehet ki a kezünkből, ami nem inflálódik, nem válik használhatatlanná. Irigyelhetjük a pásztorokat, akiknek ilyen angyaluk volt, aki egyértelműen meghirdette nekik az örömöt. Pedig nekünk is van angyalunk. Nekünk is ezt az üzenetet küldi Isten 2014 karácsonyán. Az, hogy Jézusban Üdvözítő született, elég ahhoz, hogy teljes örömünk legyen. Ez a hír igenis képes arra, hogy elűzze a félelmet, a beletörődést, a kilátástalanságot. Mi ennek az örömnek a népe vagyunk. Ezt nekünk, evangélikusoknak, akiket az evangéliumról, az örömhírről neveztek el, sohasem lenne szabad elfelejtenünk.

Tóth Károly

Ilyen örömös ünnepet kíván a Christophoros olvasóinak, evangélikusoknak és más felekezetűeknek, soproniaknak és távolabbiaknak
a Soproni Evangélikus Egyházközség vezetése

Karácsony után

Mi fog maradni az ünnepek után? Amikor az utolsó karácsonyi igehirdetés és az utolsó karácsonyi ének elhangzott, az utolsó dísz el van rakva, hogy egy év múlva újra kipakoljuk, vajon mi marad hátra karácsonyból?

Krisztusban Isten közénk jött, egészen közel, ebbe a sokszor szép, de olykor zord világba. De Vele másképp alakulhat az élet. Krisztus közelségének nyomait fel tudjuk fedezni – még karácsony után is.

Amikor áldást érzünk egy találkozón, egy beszélgetésen, ami jól sikerül, és ami gazdagít bennünket, akkor kézzel foghatóan itt van Ő köztünk.

Amikor egy kérdésre, egy problémára, másképp kezdünk tekinteni, mert többet kezdünk látni, a másikat is kezdjük érteni, akkor kézzel foghatóan itt van Ő köztünk.

Amikor elhangzik egy bocsánatot kérő szó, rövidebb-hosszabb hallgatás után, akkor kézzel foghatóan itt van Ő köztünk.

Amikor érezzük, hogy mindnyájan fontosak vagyunk Istennek, és így vezet utunkon, akkor kézzel foghatóan itt van Ő köztünk.

Amikor kétségeink vannak, és Isten elé tesszük mindazt, ami terhel minket, bizony, akkor is kézzel foghatóan itt van Ő köztünk. Ebben a karácsonyi érzésben nem csak karácsonykor, hanem bármikor tudunk részesülni. Azt kívánom Mindnyájuknak, hogy – ilyen értelemben – tartson tovább a karácsony.

Holger Manke

Gyülekezetünk életéből

Azon szomorkodjunk, hogy mi nem tudjuk eléggé dicsőíteni Őt!

Emlékezés Sopron hetven éve történt bombázására

„Istenem, gondolj gyülekezetedre, amelyet hajdan létrehoztál, örökségedre …, amelyet megváltottál!" (Zsolt 74,2)

Szomorú ez mai nap. Bár Miklós napja nem lenne szabad, hogy szomorú legyen, elvégre gyermekeink, unokáink nagyon is várták már a Mikulást, de a mai nap mégis szomorú, e napon 70 éve itt Sopronban mindig összeszorul a szív. Mert hét évtizeddel ezelőtt 11.23-kor Liberátorok jelentek meg a horizonton, és bombák csapódtak bele a város életébe. Ez a nap, 1944. december 6. a város legszomorúbb Miklós-napját jelenti. E napon teljesen felkészületlenül érte a támadás a soproniakat, még ha a támadókat érzékelték is. 41 percen át pokollá vált a város 5 turnusban, hogy aztán a következő hetekben, egészen március 29-éig még kilenc bombázás érje városunkat, öt amerikai, három szovjet és egy német. Ezen támadások során, amivel Sopron Budapest után a második legjobban agyonbombázott magyar város lett a második

világháborúban, több mint 2200-an vesztették életüket.

Az amerikai 15. légihadsereg 455. bombázó ezrede, annak négy százada közül az egyik, a 741-es a dél-olaszországi támaszpontról felszállva hamar elérte légterünket. Emblémájuk a keselyű volt – keselyű módjára csaptak le városunkra. Eredetileg egy németországi olajfinomítót kellett volna megtámadniuk, de a rossz időjárás közbeszólt, így az amerikaiak által csak „tejkihordó menetnek" nevezett bevetésből százak életét követelő városbombázás lett; merthogy a másodlagos parancs a már felszállt gépeknek az volt, hogy támadják meg Sopront, a rendezőpályaudvart. Az előző oldali képen láthatóak a fiúk, akik a Dakota Queen nevű vezérgépben voltak.

Név szerint a teljes személyzet: George Mc Govern pilóta, Ralph „Bill" Rounds másodpilóta, Kenneth Higgins rádiótávirász, Carrol Wilson „C.W." Cooper navigátor, Isador Irving Seigal farlövész, William „Tex" Ashlock oldalsó lövész, Robert O Connel orrlövész, Mike Valko fedélzeti mérnök, William McAfee alsó toronylövész, Sam Adams navigátor és bombairányzó, Marion Colvert navigátor, és Hohn B. Mills, farlövész. A sors különlegessége, hogy Valkó Miklós fedélzeti mérnök apja magyar származású emigráns volt. A történethez még az is hozzátartozik, hogy a vezérgép parancsnoka, Mc Govern később az USA szenátora lett, és indult az 1972-es amerikai elnökválasztáson is! Odakint e fiúk háborús hősök lettek. Életükről 2001-ben megjelent egy könyv is, amely magyarul is olvasható – a címe: „Vad égbolt". Nekik hősök, nekünk mik? Átokhozók? Vagy maguk is áldozatok, akiknek ilyen szörnyűséget kellett tenni? De hát háború volt! – mondhatnánk. Valóban. Az volt. Ettől még a gyilkolás bűn, még ha nemes is az eszme, ami körbelengi. És a cél sohasem szentesítheti az eszközt. Még ha megbocsátható is a bűn, hogy bűn volt, az le nem tagadható.

E képen jól látszik felülről a város, hogy a misszió (de visszás szó ez erre) hogy szórta meg a várost. Igen, valóban elfogadhatónak tűnő magyarázat az, hogy a vasút megsemmisítésével hatalmas katonai főlényt lehetett kialakítani a nácik ellen küzdő alakulatoknak, elvágva a menekülés és az utánpótlás vonalait. Hogy ez volt-e az ok, vagy valami más, máig kérdés. Egy biztos, bomba nemcsak a vasútra esett. Márpedig az amerikai haditechnológia már akkor is profi volt, nem lehetett véletlen mellédobás, hogy a GYSEV mellett odalett a Várkerület és a belváros egy része is. Az a Várkerület és az a Belváros, ahol akkortájt nagy emberek, vezető állami tisztségviselők húzták meg magukat. A lelkes naplótudósító arról írt, hogy Lakatos egykori miniszterelnök gyakorta magyarnótázott e napokban az Eszterházy palotában. Az országgyűlés mindkét háza is Sopronba

tette már ekkor át a székhelyét, ott éltek a nagyemberek a Pannónia Szállóban, a mellette lévő házban meg a miniszteriális hivatalnokok serénykedtek; már akik egyáltalán elmenekültek Sopronba. Talán ezért állítják oly sokan, hogy a bombázás nem a vasútnak, hanem a pont december 6–7-re összehívott nemzetgyűlésnek szólt, hogy azt sikeresen meghiúsítsa, vagy éppenséggel az épp ott ülésezőket elpusztítsa, merthogy egyes amerikai kémjelentések szerint aznap 11-kor gyűlnie kellett volna az országgyűlésnek a városunkban. Talán ezért nézhetett így ki a bombatalálatok után a Várkerület!

Gondoljunk arra, hogy 70 év távolából, éppen ez emlékezés apropóján mit ad nekünk ez a mai igénk: *„Istenem, gondolj gyülekezetedre, amelyet hajdan létrehoztál, örökségedre …, amelyet megváltottál!"* Talán azt a lelkületet szólaltatja meg, amit az egykor a légvédelmi szirénát meghalló soproni polgár érezhetett, mikor feltekintve az égre, látta a bombázókon túl reményének Istenét: „Uram, gondolj ránk, és őrizz meg minket! – minket, akiket létrehoztál, megalkottál, akik a te örökséged vagyunk, és kímélj meg minket, hogy ne érjen minket kár és veszedelem." A bombák süvítő zúgásán átlátó ember túllát élete megpróbáltatásán, túllát a rá csapódó sors-rakétákon, átlátja Isten szándékát; és nemcsak az embert próbáló büntetését, hanem az embert edző kipróbálását is a vész helyzeteiben. És teheti ezt azért, mert tudja, hogy olyan ura van, aki tényleg gondol a gyülekezetére. Akinek gondja van reánk. Akit olyannak ismert meg, mint aki bár ad néha lélekpróbáló időket, de ad verőfényes, békés napokat is – és ha ez utóbbit úgy adja, hogy azt sokkal ritkábban vesszük észre, mint a kapott rosszat, akkor is munkálkodni akar értünk. Ez az ige nem a kétségbeesés igéje, hogy most már csak te vagy a támasz, merthogy az eddigi támaszaim, védőbunkereim, légópincéim már nem segítenek. Ez az ige nem a számonkérés igéje, hogy mit képzelsz, Uram, hogy nem segítesz minket, akik pedig a tieid vagyunk. Ez az ige a bizalom igéje, hogy az ember megszólíthatja Istenét, szinte figyelmeztetheti őt jóságára, szeretetére, miután Jézusban a végtelen szeretetet már megismerhettük. Ez az ige a hivatkozási alapok igéje Isten előtt, de nem zsarolóan, hogy Uram, az a te dolgod, hogy segíts, hanem reménykedően, hogy már eddig is annyit segítettél, úgyhogy csak abban bízhatok, ha ez most is így lesz. Ez az ige nem az isteni sarokbaszorítás igéje, hanem éppen hogy a sarokbaszorítottságunkban az egyetlen bizalom. Amikor az embert olyan dolgok érik, amikkel nehéz megküzdeni, akkor is lehet szava, kiáltása, óhaja, akkor van, akit megszólíthat, és akitől választ kap. Bárcsak nem csak akkor szólna így, Istent kérve a szívünk, amikor éppen fejünkre hullanak az átkok.

Olvassuk el a 74. zsoltárt! Én most csak szemezgetek belőle: *„ Miért vetettél el, Istenem, oly régóta, miért lángol haragod legelőd nyája ellen? Gondolj gyülekezetedre, amelyet hajdan létrehoztál, örökségedre, a néptörzsre, amelyet megváltottál, a Sion hegyére, amelyen laktál! Irányítsd lépteidet a régi romokra! Szentélyedben*

az ellenség mindent lerombolt! … Lángba borították szent helyedet, porig alázták neved hajlékát. Igázzuk le őket egészen! – mondták magukban, és fölperzselték az országban Isten minden hajlékát. Jeleket nem látunk, próféta nincs többé, és senki sem tudja, meddig tart ez még? … Miért tartod vissza kezedet? … De Isten a királyom kezdettől fogva, aki szabadító tetteket vitt véghez a földön. Te szorítottad vissza erőddel a tengert, … Te fakasztottál forrást és patakot, te szárítottál ki bővizű folyókat. Tiéd a nappal, az éjjel is tiéd, te tetted helyükre a csillagokat s a napot. Te szabtad meg a föld minden határát, te alkottál nyarat és telet. Erre emlékezz, Uram, … Ne dobd oda gerlicédet a vadaknak, nyomorultjaid életéről ne feledkezz el végképp! Tekints szövetségedre, mert erőszakkal vannak tele az ország legeldugottabb helyei is! Ne maradjon meggyalázva az elnyomott, dicsérje nevedet a nyomorult és a szegény! Szállj perbe, perelj, Istenem! … Ne felejtsd el … támadóid egyre növekvő zajongását!"

A zsoltáríró fogsági kesergése szívszorító. Arra talán nem gondolt, hogy mikor az ellenség pusztításáról ír, akkor elfeledkezik arról, hogy volt idő, amikor maga az Isten népe pusztította istentelenségével magát. Amikor másokat okolnánk veszteségeiért, legyen ott gondolatunkban, emlékezésünkben az is, hogy vajon nem érdemeltük-e meg a büntetést? És ha bűnbánattal látjuk, hogy akár joggal is érhet bennünket az isteni sorscsapás, akkor viszont lehessen erőnk megkérdezni: meddig tart ez még, Uram? Meddig tart ez az állapot? – talán nem szégyen néha ilyet is kérdezni Istentől, talán nem túl számonkérő megkérdezni Őt, hogy mikor jön már el a béke kora. Talán nem baj, ha eget ostromló akarattal néha hallja tőlem, hogy Uram, én magam már tényleg feladtam; már csak te vagy, aki jobbá fordíthatod a sorsomat, mert megbűnhődte már e nép – ha a jövendőt nem is, de a múltját mindenképpen. Dániel próféta könyvében a kérdező népnek a prófétán keresztül pont azt mondja Isten: majd ha eltelik 70 esztendő, akkor majd jóra fordítom a sorsotokat, akkor majd megtértek, hazatértek, hazataláltok. Bárcsak ez a szimbolikus biblikus 70 év most lejárna, lejárna a holokauszt 70 évével, a bombázás 70 évével, bajaink évtizedeivel, és jönne valami új, a megtérés, a hazatérés.

A zsoltáríró emlékezteteti Istent az egykoron, az ősökkel kötött szövetségre. Talán ennyi még mi is megengedhetünk magunknak, hogy ér minket az egyetemes büntetések sokasága, akkor emlékezhessünk arra is, hogy Isten már annyiszor megsegített. Ebben benne van Isten hatalmának és kegyelmének a dicsőítése – ezért lehet könyörögni minden időben. Mert elsősorban nem az gyalázza az Úr nevét, amit a nem hívő, istentelen emberek cselekszenek és mondanak, hanem az Ő népe, gyermekei engedetlensége vagy bűnei gyalázzák Őt. Ne legyünk szemforgató képmutatók, hogy mennyire fáj nekünk, hogy az istentelen emberek káromolják és gyalázzák Isten nevét, hanem azon szomorkodjunk, hogy mi nem tudjuk eléggé dicsőíteni Őt. Az Úr Jézus azt mondta: *„Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat"*. Ebben áldjon meg bennünket az Úr!

Gabnai Sándor

„Sanyi bácsival elég egy órát beszélgetni, és már jobban is érzem magam”

Dr. Gimesi Sándor halálának 20. évfordulójára

Kedves barátomra szeretnék emlékezni e sorokkal, akihez ezer szál köt. Bizalommal invitált, mikor Sopronba kerültem, hogy testi fájdalmunkban bátran forduljunk hozzá. Így állt betegágyam mellett, mint orvos, én pedig kórházi kezelésekor vigasztaltam, mint lelkésze.

Hivatásunkkal egymásnak is szolgáltunk. Nekem adatott meg hogy 45. házassági évfordulójukon megáldjam őt és feleségét a soproni templom oltára előtt. Örömöm nemcsak az, hogy szolgálati időmben mindhárom unokáját konfirmálhattam, de az is, hogy Botondban közös volt nagyszülői örömünk!

Dr. Gimesi Sándor 1912-ben a Dél-Dunántúl egyik községében, Bikalon látta meg a napvilágot, ahol édesapja a falu gyermekeinek tanítója volt. Német nemzetiségű, evangélikus vallású családok szeretettel fogadták Graf tanító bácsijuk német és magyar nyelven is végzett munkáját az iskolában, és mindazt a lelki szolgálatot, amit levita kántorként nyújtott a templomi gyülekezetnek szóban, énekben és zenében. Fia, Sándor korán édesapja mellé szegődve a kántori szolgálatban besegített az orgonán – ha otthon volt, mert középiskoláit a bonyhádi evangélikus gimnáziumban tett érettségivel fejezte be, majd a pécsi Erzsébet Tudományegyetem orvosi karán diplomázott. A soproni Matheidesz Éva főiskolai hallgatóval is itt ismerkedett meg, aki szintén Pécsett szerzett tanári diplomát, és felesége lett.

A devecseri kórházban kezdte pályáját, majd Ajka-Csingervölgyben nyert el egy bányaorvosi állást. 1942-ben hívták be a veszprémi zászlóalj elesett orvosának helyére, szolgálatra a frontvonalba. Itt harcolt a második világháborúban az orvostudomány fegyvereivel, katonatársak életét mentve, gyógyítva az életben maradottakat. A Donkanyarból vele hazaérkező katonatársai –

többek között Hunyadi iskolánk igazgatójának apja – hálás szívvel emlékeztek vissza orvosukra, aki empátiával és mindenkori segítőkészséggel állt melléjük a legválságosabb helyzetben is.

1950–55-ig Nagymányokon, a bányatelepen volt orvos, majd elnyerte Sopronban az egyik felülvizsgáló főorvosi állást az OTI-nél, később a Rendelőintézet igazgató főorvosa lett nyugalomba vonulásáig, 1973-ig. Gyógyító munkájában élte meg hitét, vallását, evangélikus identitását. Mint orvos a különböző helyeken végzett gyógyító munkában szerzett tapasztalatait jól tudta hasznosítani és a szülői házból hozott közösségi, evangélikus hite motiválta akkor is, amikor annak búvópatakként rejtetten kellett folynia a hazai ateizmus korszakában. Derűs magatartásával, szavaival, humorával is erőt tudott önteni elkeseredett betegeibe, nemcsak receptekkel, sebkezeléssel. Egykori betege mondta: „Sanyi bácsival elég egy órát beszélgetni és már jobban is érzem magam."

Sopronban érte el csúcspontját nemcsak orvosi – közösségi munkája, melyért kitüntetésben is részesült, hanem gyülekezeti életünkbe való aktív beépülése is, különösen a fordulat évei után, a presbitériumban. Német nyelvtudása, melyet szülőfaluja gyökereiből is táplált, a hasonló élethelyzet, mely szülőhelyét és lakóvárosát a kietelepítéskor összekötötte, nem csupán szimpátiával, de empátiával tudta eltölteni, és gazdagítani életét, a gyülekezetben is. Így különösen a külföldi kapcsolatok ápolásában lehetett építeni szolgálatára. Nemcsak az osztrák evangélikus egyház szomszédos gyülekezeteivel (pl. Rust), de a távolabbi testvérgyülekezetekkel is (pl. Bad Wimpfen, Seinäjoki) segítette a testvéri összeköttetést. Szeretett szolgálni gyülekezeti énekkarunkban, s az istentiszteleten feleségével részt vevő egykori diákkántor hangja most is kitűnt hazai egyházunk legnagyobb orgonájának sípjai kíséretében. Hűséggel jött a számláló bizottság oszlopos tagjaként hétfői napokon, amikor a vasárnapi perselyeket összegezték.

Két fia van: Szabolcs, aki jogot végzett, Zoltán, aki műszaki beosztásban dolgozott. Már nem élt, amikor Szabolcsot Sopron polgármesterévé választották. Valaki mondta akkor: „De örült volna édesapja, ha ezt megéri." Utóbbi években az egyházunk életében végzett szolgálatot Szabolcs, mint zsinatunk világi elnöke, egyházmegyénk felügyelője, és az ő irányításával került felújításra a visszakapott gyülekezeti házunk. Bizonyára örült volna, ha mindezt velünk átélheti. Mi pedig hálát adunk Istennek mindazért, amit vele és általa átélhettünk és megélhettünk. Minden szépért, minden gyógyító tettért, gyermekekért, unokákért, egymásért.

Szimon János

Távirati jelentések néhány megtartott programunkról

2014. reformáció – karácsony

1. Október 31-én, reformáció ünnepén a délelőtti nagytermi istentisztelet mellett este mi adtunk helyet a közös protestáns kétnyelvű istentiszteletnek, amelyen Dr. Vladár Gábor református lelkész, teológiai rektor prédikált két nyelven. Szerepelt a református egyházközség kórusa.

2. November 1-jén egyrészt a Székely kapunál volt halottak napi megemlékezés, másrészt templomunkban is volt a zeneiskola művésztanárai által tartott megemlékező koncert az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében.

3. November 5-én „Wir alle fallen" című német irodalmi délutánt tartottunk Dr. Winkler Andrással.

4. November 8-án este Márton-napi est volt gyülekezeti házunkban, amivel régi hagyományt is feleleventettünk, hiszen elemi iskolai vizsgatermünk egykor is helyet adott báloknak – és egyben megemlékeztünk Luther Mártonról is.

5. November 9-én, ítélet vasárnapján az „Egy este az evangélikusoknál" sorozat keretében Horváth Kornél Kossuth-díjas ütőhangszeres, Mizsei Zoltán zenetörténész és Lovász Irén énekes tartottak koncertet. Ezen alkalom előtt mutattuk be a tárlókat, amelyekkel Dr. Horváth Dénes volt felügyelőnkre emlékezünk.

6. November 10-én emlékeztünk meg temetői koszorúzással a 100 éve elhunyt Poszvék Sándor teológiai igazgatóról, főjegyzőről és esperesről és az ugyancsak 100 éve elhunyt Bünker János Rajnárd tanítónkról, a „hazai németség Benedek Elekjéről".

7. November 11-én a Luther Szövetség ülésén Krámer György, az Országos Egyházi Iroda igazgatója volt a vendégelőadónk, aki a másnapi ágfalvi lmk-n is előadó volt.

8. És ugyancsak aznap este pedig a „Még mindig a közjó nyomában" című rendezvénysorozat keretében Dr. Balázs Judit tartott előadást a nagytermünkben az iszlámról, elsősorban közgazdasági szempontból.

9. November 13-án a Nagycsaládosok Országos Egyesületével karöltve elindult egy rajzszakkör tehetséges gyermekek számára.

10. November 14-én az Ökumenikus Segélyszervezet nálunk tartotta munkatársi interjúit, ami az első lépés volt ahhoz, hogy januárban beindulhasson a MÖKSSZ Y-gen központja a régi gyülekezeti házunkban.

11. November 15-én a Duna Televízióban a reformációs csoki kezdeményezésünkről is hírt adtak.

12. November 16-án a földszinti leendő múzeumi teremben időszaki kiállítás megnyitójára került sor „Imák Auschwitz után" címmel.

13. Az aznapi „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat folytatta a holokausztmegemlékezést a 70. évfordulón. Ezen az estén ismét pódiumszínházi élmény várt ránk: Georg Kreisler „Lola Blau" című musicalje hangzott el.

14. November 21-én, az egyházkerületi közgyűlésen Dr. Gimesi Szabolcs egyházmegyei felügyelőnk egyházkerületi emlékérmet vehetett át.

15. November 22-én egyházmegyei ifjúsági napot tartottunk Csornán, konfirmandusaink egy csoportjának részvételével.

16. November 23-án, örök élet vasárnapján hagyományaink szerint a 10 órai istentiszteletünket új liturgiával végeztük, a délután során pedig német és magyar nyelvű temetőkápolnai istentiszteletet tartottunk.

17. Aznap az „Egy este az evangélikusoknál" sorozat keretében a HJAMI – a Zeneiskola – növendékei művésztanáraik kíséretében adtak örök élet vasárnapi koncertet nagytermünkben.

18. November 25-én emlékeztünk meg sírjánál Beyer Pál egykori lelkészünkről halálának 40. évfordulóján.

19. November 29-én családi ádventi délutánt tartottunk gyülekezeti házunkban az Erdészeti Múzeum munkatársainak segítségével.

20. November 30-án, ádvent 1. vasárnapján az „Egy este az evangélikusoknál" sorozat keretében templomi Ádám és Éva (Neoton Família) koncert volt.

21. December 6-án egyházmegyei közgyűlés volt nagytermünkben.

22. Aznap 11.23-kor harangszóval és istentisztelettel emlékeztünk a nagyteremben a 70 évvel ezelőtti soproni bombázásra.

23. December 7-én, ádvent 2. vasárnapján a 10 órai istentiszteletünk keretében óvodásaink adtak templomi műsort.

24. Aznap délután beiskolázási tájékoztatót tartottunk középiskoláink bemutatásával.

25. Aznap este a városi gyertyagyújtáson Gabnai Sándor szolgált áhítattal a Fő téren.

26. December 9-én a Luther Szövetségben Németh Zoltán lelkész és munkatársai voltak vendégeink, akik mint az Országos Egyházi Irodánk új gyülekezeti és missziói osztályának alkalmazottai mutatkoztak be.

27. December 14-én az Ökumenikus Segélyszervezettel, a Rotaract Sopronnal és a Tescoval karöltve melegételosztást tartottunk templomkertünkben.

28. Aznap a Juventus Fúvószenekar tartott ádventi koncertet nagytermünkben.

29. És ugyancsak aznap este pedig az „Egy este az evangélikusoknál" sorozatban David Bratton & The Every Praise Singers Gospel Singers (Ney Yorkból), Mészáros János Elek énekművész és Teleki Miklós orgonaművész közös hangversenyére került sor a templomunkban.

30. December 17-én hunyadis óvodásaink tartották karácsonyi ünnepüket a nagyteremben.

31. December 19-én a Hunyadi és a Líceum tartott karácsonyi istentiszteletet templomunkban.

32. Aznap 17 órakor a nagyteremben presbiteri úrvacsorás karácsonyi istentiszteletet tartottunk.

33. December 21-én, ádvent 4. vasárnapján a templomban tartottuk 80 gyermekkel a karácsonyi gyermekműsorunkat.

34. Aznap délután a Juventus Fúvószenekar tartotta a második ádventi koncertjét nagytermünkben.

35. Aznap este pedig az „Egy este az evangélikusoknál" sorozat keretében a Song Office Stúdió tartott karácsonyi musicalkoncertet nagytermünkben.

36. És ugyancsak aznap este a Fő téren ökumenikus szolgálattal vettünk részt a városi gyertyagyújtásban – ezen Tóth Károly lelkész szolgált.

Összeállította: Gabnai Sándor lelkész, esperes

Angedacht

Woran du dein Herz hängst …

… auch zu Weihnachten

„Es ist mancher, der meint, er habe Gott und alles zur Genüge, wenn er Geld und Gut hat; er verlässt sich darauf und brüstet sich damit so steif und sicher, dass er auf niemand etwas gibt. Sieh, einer solcher hat auch einen Gott: der heißt Mammon. ... Das ist ja auch der allgemeinste Abgott auf Erden.“ So schreibt Luther im Jahr 1529. Und außer dem Geld kann noch mehr zum Abgott werden: „große Gelehrsamkeit, Klugheit, Gewalt, Gunst, Verwandtschaft und Ehre“. Was bindet unser Denken an sich? Diese Frage bleibt aktuell, schließlich läuft man doch Gefahr, das Wichtigste zu vergessen.

Und so sehr dieser Satz „Denn wo euer Schatz ist, da wird auch euer Herz sein.“ auch allzu gern zitiert wird und damit schon Gefahr läuft, seine Brisanz und Schärfe zu verlieren, umso mehr ist es doch dienlich diese Frage auch in unser Tun als Kirchengemeinde zuzulassen.

Was ist es, wonach wir streben? Was ist es, wonach wir unser gemeindliches Tun und Denken ausrichten? Was ist unser Ziel?

Ist es in der Mission die Aufbesserung von Zahlen – bemisst sich die Qualität unserer Gruppen und Gottesdienste wirklich nach Teilnehmerzahlen? Oder ist Qualität in Forint messbar?

Wo und wann wird zum Beispiel in unserer Gemeinde – auch im Umgang miteinander – ganz konkret spürbar, dass wir als Christen zusammengehören, dass Gottes Geist unter uns herrscht?

Wie gehen wir mit anderen Meinungen um? Wie integrativ denken wir?

Was ist es, was wir uns – und sei es auch unausgesprochen, sondern nur ganz persönlich – vornehmen, wenn wir dem neuen Jahr entgegen sehen?

Wir feiern, dass Gott in Jesus Christus Mensch wurde, um uns ganz nahe zukommen – um sich den Niederungen des Menschseins auszuliefern, und um damit auch unser Leben zu kennen. Ein Gott, der nicht über den Dingen schwebt, sondern die Abgründe der Welt durchlebt und durchlitten hat. Ein Gott, der an uns Menschen – trotz allem – sein Herz gehängt hat, damit wir in Freiheit leben können. Nicht in Sorge um uns, sondern in der Freiheit, sich den anderen zuzuwenden. Das ist Zuspruch und Verantwortung zugleich.

Uns als Kirchengemeinde – als Priestertum aller Gläubigen – trifft diese Verantwortung auch.

Das tun, was in Seinem Namen und nach seinem Wille geschehe – jede und jeder nach seinen Talenten und Fähigkeiten.

Und vor allem: Nicht müde werden, nach Gott zu fragen, sich in ihm – auch in unserem Alltag und auch im Gemeindealltag – gegründet wissen. Und auch und besonders in Verantwortung ihm gegenüber und im Vertrauen auf ihn zu denken, zu reden und zu handeln.

Darin stärke uns der barmherzige Gott durch Jesus Christus, im Heiligen Geist.

Holger Manke

Aus dem Leben der Gemeinde

Weihnachtsgedanken aus Kriegszeiten

Was Weihnachten bedeutet, ja bedeuten kann, dem sind wir unser Leben lang auf der Spur – alle Jahre wieder. Die Unter-70-Jährigen müssen, wenn sie an Weihnachten aus Kindheits- und Jugendtagen zurückdenken, – Gott sei Dank – nicht mehr an Kriegszustände denken. Und doch: Was Weihnachten den Älteren unter uns und unseren Vorfahren in Kriegszeiten bedeutete, sei uns heute ein Erbe. Denn oft sieht man in Notzeiten klarer, als in den sogenannten „guten" Zeiten, in denen vieles unser Denken vom Wesentlichen abbringen kann. Im Soproner Evangelischen Gemeindeblatt erschienen auch während des Zweiten Weltkrieges Weihnachtsandachten – auf ungarisch und deutsch auf der Titelseite. Einigen Gedanken damaliger Soproner Pfarrer – Oskar Budaker und Friedrich Fliegenschnee – sei hier gefolgt.

Friede!

Er wird unser Friede sein! (Micha 5, 4)

Das Wort „Friede" hat in unseren Tagen einen Klang, der uns mit tiefer Wehmut erfüllen muss, denn nie war die Welt dem Frieden so fern, wie heutzutage. Es kann gewiss nicht davon geträumt werden, dass einmal eine Zeit kommen wird, in der die Menschen nichts mehr vom Kriege wissen und wissen wollen. Aber nur deshalb nicht, weil nicht davon geträumt werden kann, dass Jesus Christus je von der ganzen Welt aufrichtig als der Herr anerkannt werden wird. Denn wo Er herrscht, dort kann es kein Blutvergießen, keinen Hass geben! Dort kann es auch in den Familien, unter Berufsgenossen und Bekannten keine Uneinigkeit und Zwietracht geben!

Wenn wir aber das Wort hören: „Er wird unser Friede sein", dann hat es doch einen ganz besonderen Sinn und ist nicht unmittelbar auf den äußeren Frieden zu beziehen. Jesus, der Herr, will den Frieden zwischen Gott und den Menschen herstellen! Und wenn wir offene Augen haben, dann müssen wir erkennen, dass die Menschheit vor allem am Mangel an diesem Frieden krankt. Nicht bloß in Ländern, in denen man Gott einfach den Krieg erklärt hat und wo es Gottlosenbünde und Kampforganisationen gibt, die offen gegen Gott kämpfen. Überall ist diese Friedlosigkeit vorhanden. Sie zeigt sich in der Auflehnung gegen Gott, wenn es dem Menschen nicht nach Wunsch geht. Dann wissen sich auch solche Seiner zu erinnern, die sich sonst wenig um Ihn gekümmert haben. Aber sie tun es nur, um Ihn für ihr Unglück verantwortlich zu machen.

Der Mangel an Frieden mit Gott, zeigt sich aber auch darin, wie sich bei den Menschen doch von Zeit zu Zeit das böse Gewissen regt, und wie dann versucht wird, das Böse und Unrechte, das man getan hat, zu beschönigen, die Schuld anderen zuzuschreiben, oder das Gewissen in Zerstreuungen und lauten Unterhaltungen zum Schweigen zu bringen. In jeder Regung unseres Herzens, die uns etwas vorwirft, meldet sich das Wissen darum, dass wir – auch in den kleinsten Dingen des

Alltags – nach dem Willen Gottes zu handeln hätten und dass wir Ihm von jeder Übertretung dieses Seines Willens Rechenschaft geben müssen. Wir könnten wir da Frieden haben, Frieden mit Gott?

Jesus allein kann ihn herstellen. Denn nichts anderes kann uns beruhigen, wenn das Gewissen einmal aufgewacht ist, als wenn wir dankbar die Versicherung annehmen, dass Er alles, was wir nicht recht getan haben, jedes böse, lieblose Wort, jede unreine Handlung, getilgt und die Strafe dafür auf sich genommen hat. Und nichts anderes kann uns mit Heimsuchungen und Schicksalsschlägen versöhnen, als wenn wir von Ihm lernen, dass wir unserem Himmlischen Vater vertrauen dürfen, dass Er keine Fehler und dass denen, die Gott lieben, alle Dinge zum Besten dienen. Sind wir so weit, das fest zu glauben, dann haben wir Frieden, Frieden mit Gott.

Nun ist uns das Weihnachtsfest wieder geschenkt worden, damit wir uns ganz ernstlich darauf besinnen, ob wir diesen Frieden haben. Mögen wir uns nicht dadurch täuschen lassen, dass wir uns keiner besonderen Scheidewand bewusst sind, die uns von Gott trennen würde. Möge uns auch nicht irreführen, dass wir uns nicht so leicht aus der Ruhe bringen lassen und auch in schweren Lebenslagen das Gleichgewicht unserer Seele nicht verlieren. Die Frage ist die, ob wir Frieden haben, weil Jesus Christus unser Friede geworden ist.

Wir danken Gott, dass Er uns im Weihnachtsfest wieder eine heilige Gelegenheit zu dieser Selbstbesinnung geschenkt hat. Wir bitten Ihn aber auch, Er möge uns dieses Fest auch dadurch zum Segen werden lassen, dass es uns hilft, Ihn, den Gott, als herrliche Weihnachtsgabe in diese Welt gesandt hat, so inniglich fest mit ganzem Herzen und ganzer Seele zu ergreifen, dass wir auch inmitten aller äußeren Friedlosigkeit der sich selbst zerfleischenden Welt sprechen können: „Er ist unser Friede!“

OSKAR BUDAKER, Pfarrer
im Dezember 1940

Völlige Freude

Das Leben ist erschienen, und wir haben gesehen und bezeugen und verkündigen euch das Leben …
Solches schreiben wir euch, auf dass eure Freude völlig sei. (1. Johannes 1, 2.4)

Die Welt lechzt nach Leben und hasst den Tod. Aber wie der Schatten heftet er sich ihr an die Ferse, denn wie der Schatten heftet sich ihr an die Ferse die Sünde. Ihm ist es zu verdanken, dass sich in der Hand des Menschen alles, was Gott zum Leben verordnet, zum Tode kehrt.

Was für ein Segen Gottes ist es zum Beispiel, dass Er den Menschen mit denkendem Verstand begabt, und wie verkehrt der Mensch diesen Segen in Fluch,indem im Verstand teuflische Pläne von Mordwaffen aller Arten geboren werden. Was für ein Segen Gottes ist es, dass Er dem Menschen die Fähigkeit geschenkt, durch den Sinn für die Kunst und mit geschickten Händen sozusagen an dem Schaffen des Schöpfers teilzunehmen! Wie wird der Segen zum Fluch, wenn der Mensch seine Gaben benützt, um mit unreinen Büchern und zur Sünde reizenden Bildern die Seelen anderer mit demselben Gift zu verderben, an dem Schriftsteller und

Künstler selbst kranken! Was für einen Segen Gottes bedeutet es, dass der Mensch ein fühlendes Herz hat und was für ein Fluch wird dadurch aus dem Segen, dass das Herz nicht nur lieben sondern auch hassen kann und so ständig der Tod auf das edelste Gefühl lauert!

Gott hat die Welt für das Leben verordnet und viel Gutes und Schönes in ihr untergebracht, damit es dem Leben diene. Aber die Welt alles dem Bösen dienstbar und wurde dadurch zur Welt des Todes. Darum kennst sie keine völlige Freude. Denn auf alles Glück fällt der Schatten des Todes.

Zu Weihnachten erschien das Leben. Es erschien im Sohne Gottes, den der Apostel gesehen, bezeugt und verkündet. Er selbst und alle, die sich dem Leben hingaben, erfuhren es, dass sich ihnen eine neue Welt auftat, in der die Macht des Bösen gebrochen ist und darum der Fluch des Todes seinen Stachel verloren hat. In dieser Welt lernten sie es wieder kennen, was völlige Freude ist.

Völlige Freude! Wer wollte sie heute nicht haben? Siehe, das Leben ist erschienen. Nimm es an und Christus lehrt dich die völlige Freude genießen.

OSKAR BUDAKER, Pfarrer
im Dezember 1941

Gelobet sei der Herr ...

Nur der kann wahrhaftig Advent und dann Weihnachten feiern, der zu völligen Selbsterkenntnis gelangt ist und demzufolge in der Lage ist, auch Christus zu erkennen. Anderenfalls ist sein Feiern, sein Adventskranzanzünden, sein Advents- und Weihnachtsliedersingen, seine Vorbereitung auf Weihnachten nicht mehr, als eine gute oder schlechte alte Sitte, nur eine Stimmung, welche für kürzere oder längere Zeit schöne und erbauliche Stunden bereiten kann, aber für die Ewigkeit keine Bedeutung hat.

Die Adventszeit ist eine viel ernstere Zeit. Sie ist ein Mahnruf und will uns fragen: Kennen wir uns? Wer sind wir, zu denen der König kommt? Sind wir bereit, den Herrn zu empfangen, unsere Herzen dem Herrn zu öffnen? Wird der Herr darinnen Wohnung machen können? Bedarf es nicht einer ebenso gründlichen Reinigung der Herzen, wie es der Reinigung unserer Häuser bedarf vor dem Feste? Ohne Läuterung des Herzens, ohne Erneuerung des Sinnes gibt es für den Christen keine wahrhaftige Adventszeit.

Und wenn wir das getan haben, was können wir sehen? Nicht wahr, Menschen, die der göttlichen Gnade und Barmherzigkeit bedürftig sind. Menschen, die vor Gott nicht bestehen können, wenn sie auf ihre eigene Gerechtigkeit hinweisen wollen. Menschen, die so lange auf eigenen Wegen wandeln, unglücklich sind und nicht den nötigen Frieden der Seele besitzen. Die freudlos dahinwandern mit geängstigter Seele und für die Zukunft die Hoffnung verloren haben. Die eben darum in der Gegenwart mit verbittertem Herzen nur Gemeinheit, Niederträchtigkeit und Verlogenheit sehen. Denen deshalb aller Mut zum Wirken und Arbeiten verlorengegangen ist.

Der Mensch aber, der zur Selbsterkenntnis gelang ist, wird dann auch wissen, wo die einzige Hilfe zu suchen ist. Der wir nicht im Dunkeln herumtasten, sondern geht mit

festem Schritte Dem entgegen, Der da kommt im Namen des Herrn. Er wird seine leeren Hände ausstrecken, damit Jesus sie fülle. „Getroste Verzweiflung“ brauchen wir. Das heißt, alle „falschen Sicherungen“ aufgeben, es wagen, ganz arm vor Christus hinzutreten, und ihn erwarten und gerade in dieser unserer Armut Seinen ewigen Reichtum empfangen.

So wird der Hosiannaruf „Gelobet sei der Herr“ nicht die Folge einer augenblicklichen Begeisterung sein, sondern ein andauerndes Danken in Wort und Tat das ganze Jahr, das ganze Leben hindurch, bis wir unseren Lobgesang vereinigen können mit den himmlischen Chören.

FRIEDRICH FLIEGENSCHNEE, Hilfsgeistlicher
im Dezember 1942

Weihnachten 1943

Wiederum ist es Weihnachten geworden. Weihnachten in der Heimat und an der Front, Weihnachten beim Freund und beim Feind. Weihnachten hüben und drüben, Weihnachten überall, trotz alldem, was in unserem Leben, im Leben der Völkerwelt gegen diese Tatsache auch sprechen mag. Es könnte mancher Mensch irre werden und fragen: Haben wir denn ein Recht, dieses Fest heutzutage zu feiern? Sind denn die nötigen Bedingungen vorhaben, die solch ein Feiern ermöglichen?

Die Antwort kann nur „ja“ sein!

Es ist ein großer Fehler, dass wir auch zur Weihnachtszeit dessen vergessen, was Gott getan hat und heute noch tut. Nicht die Menschen sind die Träger der Weihnachtshandlung, sondern die göttliche Welt. Hier redet Gott allein. Die Krippe zu Bethlehem ist der Gruß des Himmels an die Erde: „Euch ist heute der Heiland geboren.“ Die herrlichste Freudenbotschaft, die je an die verlorengegangene Menschheit gerichtet wurde.

Und wo ist die Ursache zu suchen, dass diese Freudenbotschaft die Menschheit wahrhaftig nie durchdrungen hat, dass unser Weihnachtsfeiern nur beim Weihnachtsbaumzünden und Geschenkeausteilen geblieben ist? Dass Form und Inhalt dieses Festes meist von äußeren Verhältnissen bedingt ist? Dass frohe Weihnachten nur der erlebt, der Geschenke geben oder empfangen kann?

Nun die Ursache liegt darin, dass wir den überschwenglichen Reichtum und Inhalt der Weihnachtsbotschaft des Evangeliums nicht erfasst haben. Darum ist es unmöglich für den Christenstand ein standesgemäßes Leben zu führen. Ja wir können sagen: Viele glauben darum nicht an die Erlösung, weil wir nicht erlöst aussehen!

Solch ein standesgemäßes Leben und demzufolge ein richtiges Weihnachtsfeiern ist nur dann möglich, wenn wir dem Evangelium dieser Freudenbotschaft würdiglich leben. Hier gibt es kein kopfhängerisches und

trübseliges Einhergehen. Das kann nur Wandel in seliger Freude sein.

Hier spricht Gnade zu uns, zu uns Menschen, die wir keine Gnade verdient haben. Wir sind dessen nicht würdig, was wir bekommen haben. Nur in tiefer Demut vor Gott bleiben, entspricht dieser Freudenbotschaft.

Hier spricht Liebe zu uns, göttliche Liebe. Unser Leben kann diesem Evangelium nicht würdig sein, wenn der Mitmensch teilnahmslos, kalt und lieblos behandelt wird. Es ist ja der Mensch, den Gott durch die Aufopferung Seines Sohnes umfasst hat. Das Evangelium fordert rettende, helfende, tragende und aufopferungsvolle Liebe.

So verlangt Weihnachten von uns ein standesgemäßes Leben.

Höre, was Gott dir gibt und zusagen durch diese Freudenbotschaft. Schließe sie tief in dein Herz, so wirst du Weihnachten erleben auch in solcher bitterbösen Zeit.

FRIEDRICH FLIEGENSCHNEE, Hilfsgeistlicher
im Dezember 1943

Nachtrag 2014

Lesen wir diese Zeilen, die vor mehr als siebzig Jahren an ebendieser Stelle – in der Weihnachtsausgabe des Soproner Gemeindeblattes – erschienen sind, und lassen wir sie an unser Herz, dann scheinen uns sicher viele Gedanken erstaunlich aktuell zu sein. Sicher nicht nur die geäußerten kritischen Gedanken, sondern wohl auch die Klarheit dessen, was der in Jesus Christus menschgewordene Gott für uns und unser Leben bedeutet. Und eben diese Menschwerdung feiern wir ja, nicht etwa das „Fest der Liebe“ oder das „Fest der Familie“, auch wenn das in kirchenfernen Ohren freilich verträglicher klingt. Heute ist unser Leben und unsere Existenz weder durch einen Krieg bedroht, noch durch Verfolgungen welcher Art auch immer. In großer Freiheit dürfen wir unseren Glauben leben. Doch die Gleichgültigkeit Gott, dem Glauben und der Kirche gegenüber kommt nicht mit Donnergrollen oder Fliegerstaffeln, sondern schleicht sich langsam ein und macht sich still und oft unbemerkt breit. Und auch heute sei uns unser Glaube Zuspruch und Auftrag zugleich. Zuspruch, weil wir Gottes Menschwerdung und seine Zugewandtheit zu uns im Jetzt und Hier so feiern dürfen, dass wir sie in unserer jeweiligen Lebenssituation ganz persönlich nehmen dürfen. Und Auftrag, weil wir als Werkzeuge Gottes in dieser Welt mehr sind als nur mehr oder weniger gelegentliche Konsumenten religiöser Bräuche – wir alle stehen im Dienst, den Glauben an Christus weiterzugeben, an die Menschen in unserer Umgebungen, an die nächsten Generationen.

Ich wünsche Ihnen allen, dass wir – hier in Sopron und wo immer Sie diese Zeilen lesen – aus der Freude über die Geburt Jesu Christi, unseren Herrn und Bruder, leben und glauben können und dass Weihnachten weit über sich hinausweisen wird. Gott wird Mensch und kommt uns nah. Er nimmt sich unser an, geht auf uns zu, wird uns zum Gegenüber, dem wir uns bedingungslos in allen Schattierungen unseres Menschseins anvertrauen können und der barmherzig unsere Schuld auf sich nimmt, auf dass wir frei leben können! Ein gesegnetes Weihnachtsfest und Gottes Schutz, Geleit und Segen im Jahr des Herrn 2015!

Holger Manke

Nachgefragt

Mehr Selbständigkeit wagen

Im Gespräch mit Pfarrerin Eszter Manke-Lackner

Zugegeben, ungewöhnlich ist es schon. Nicht, dass Interviews über Gott, Glaube und Kirche auf den deutschen Seiten des Christophoros zu finden sind. Da haben Márta Farsang, Gertraud Winter, Katalin Magassy, Lili Horváth, Teodóra Mátis und Szabolcs Gimesi für die vorangegangenen Ausgaben des Christophoros bereits ihre Herzen geöffnet und offen und ehrlich Stellung bezogen. Ungewöhnlich ist eher, dass ein Interview zwischen Ehepartnern erscheint. Er fragt, sie antwortet. Aber warum eigentlich nicht? Eszter Manke-Lackner spricht über ihre grenzüberschreitenden Erfahrungen aus Kindertagen, Studienjahren und als Pfarrerin. Und sie lässt uns teilhaben daran, was ihr im Blick auf kirchliches Leben wichtig geworden ist.

Für dein kirchliches, gemeindliches Leben erlebtest du in Kőszeg/Güns, deiner Heimatstadt, prägende Zeiten .Was bedeutete es dir damals, zu einer Gemeinde und zu einem gemeindlichen Jugendkreis zu gehören?

Die Kirchengemeinde in Kőszeg bedeutete mir unglaublich viel. Der gesamte Christophoros würde nicht ausreichen, so viel könnte ich darüber erzählen. Ich wage zu sagen, dass die Günser Gemeinde mir alles bedeutete. Ein Zuhause, eine seelische Stärkung und Unterstützung. Rettung in schweren Zeiten. Denn ich fühlte mich in meiner Haut nicht immer wohl. Diese Zeit prägte mein Leben, denn ich fand in der Gemeinde den Ort, wo sich meine Persönlichkeit und mein kleines Jugendleben in eine ganz positive Richtung entwickeln konnten. Ich bin gewiss, dass ich ohne den Jugendkreis, ohne die Sonntagsgottesdienste, nicht der Mensch wäre, der ich heute bin.

Aber alles begann an dem Tag eigentlich, als mich meine Mutter zum ersten Mal in den Konventraum zum Religionsunterricht brachte. Ich war sechs oder sieben. Und unser Pfarrer war János Ittzés. Später kam ich zur Vorbereitung auf meine Konfirmation und in den Jugendkreis zu ihm hierher.

Der Konventraum wurde damals zu einen emblematischen Ort und János Ittzés zu einer

der wichtigsten Personen meines Lebens. Hier und vor allem durch ihn bekam ich immer wieder Impulse, die mich wie nichts anderes veränderten und mir viel Bereicherung und Heilung gaben. Dass er mich immer wieder im richtigen Moment „eingefischt" hat, rettete mich. Er schickte mich auf die Freizeit nach Gyenesdiás und zur Kantorenausbildung nach Fót. Er ließ mich in der Kinderbibelwoche mithelfen, im Gottesdienst vorlesen, im Gemeindechor singen. Und nicht nur das. Auch mit kleinen oder großen Fragen und Problemen durfte ich mich an ihn wenden. Aber in erster Linie spielten seine Sonntagspredigten die wichtigste Rolle. Keinen Gottesdienst hätte ich verpasst, denn ich war gewiss, seine Predigten sind Gottes Worte an mich, die mich persönlich retten und immer wieder erneuern.

Man kann nicht alles hundertprozentig wissen, aber ich denke, in meinem Leben hätte in manchen Lebensphasen sehr viel schief laufen können. Auf mich hat der liebe Gott immer sehr gut aufgepasst. Er war für mich nicht transzendent, keiner, über den man nur redet, den man aber nicht richtig erlebt. Er ist für mich zum persönlichen Gott geworden, der jeder Zeit in erreichbare Nähe kam, als ich in der Kirchengemeinde war.

Dein Weg führte dich – wenngleich nicht auf direktem Wege – an die Theologie. Wie reifte in dir der Entschluss zum Theologiestudium?

Ich gehörte nicht zu denen, die schon vom Kindergartenalter her wussten, dass sie Pfarrer oder Pfarrerin werden wollen. Ich stamme auch aus keiner Pfarrerdynastie. Dass ich irgendwann als Pfarrerin mein Brot verdiene, hätte ich nie gedacht. Nach den Grundschuljahren ging ich nach Szombathely und besuchte die Fachmittelschule für Kunst. Dort verbrachte ich wunderbare vier Jahren und lernte mehr als nur Fachliches: Einen Lebensstil, der über das Alltägliche hinaus weist. Kunst und kreatives Schöpfen. Malen und Zeichnen waren nicht nur Ausdrucksmöglichkeiten meines Inneren, sondern sie waren auch Rettung und Lebenselixier für mich. Aber in anderer als das, was ich in der Gemeinde erlebte. Als Hauptfach wählte ich Restaurieren, eine wunderbare Tätigkeit.

Nach dem Abitur studierte ich auf der Berzsenyi Tanárképző Főiskola Lehramt für Kunst – nachdem ich an der Aufnahmeprüfung auf dem AMI hier in Sopron scheiterte. Und nun bin ich nach ein paar Jahren dennoch in Sopron gelandet. In diesen Jahren hatte ich schon gefühlt, dass ich etwas anderes will im Leben. Kunst soll für mich Kunst bleiben, dachte ich, und ehrlich gesagt wollte ich damit kein Geld verdienen. Sondern ich kam immer mehr darauf, Theologie zu studieren. Ich wollte im Glauben sozusagen keine Minderjährige, keine „Unmündige" bleiben. Ich wollte mehr wissen und mehr für die Menschen tun. Die Entscheidung selbst kam rasch, doch war sie gereift in mir, und ich ließ mich durch diese feste Entscheidung lenken. Das war vor siebzehn Jahren.

Du warst als ehrenamtliche Helferin in Amerika, zum diakonischen Praktikum in Minden und nicht zuletzt zwei Jahre als Stipendiatin in Erlangen. Wie bereicherten deine Auslandsaufenthalte deine Weltsicht, dein Denken und Glauben?

Eine Bereicherung waren diese Auslandszeiten zweifellos, und sprachlich haben sie mir auch viel gebracht. Unglaublich viele positive Eindrücke und Erlebnisse habe ich in mir aufgenommen. Ich konnte mich dadurch ausprobieren und üben – und nicht nur Staatsgrenzen oder Grenzen zwischen Kontinenten überschreiten, sondern meine eigenen inneren Grenzen überwinden. Für mich ist es

ganz normal geworden, dass ich nicht in der Stadt lebe, wo ich aufgewachsen bin. Es klingt komisch, aber ich liebe meine Heimatstadt und vermisse sie oft. Aber ich habe mich daran gewöhnt, woanders, sogar in einem anderen Land, ein Leben aufzubauen und dort versuchen zurechtzukommen und das eigene Glück zu finden. Meine Auslandserlebnisse haben mich dafür zugerüstet. Für mich ist es ganz normal, dass ich von Menschen umgeben bin, die anders denken, glauben, aussehen, reden und handeln als ich. Sie dürfen einen anderen Habitus und Charakter haben als ich. Dadurch bin ich weder frustriert noch verunsichert. Ich kann das sogar lieben. Und ich bin sicher, diese Früchte ernten alle Gemeinden, in denen ich als Pfarrerin tätig bin.

2008 wurdest du Pfarrerin in Nagyalásony, Dabrony und Nemesszalók. Bischof János Ittzés verhieß dir damals „tiefes Wasser". War es so tief? – Und was machte die dort verbrachten zwei Jahre für dich wertvoll?

Ja, manchmal dachte ich, dieses Wasser ist zu tief für mich. Aber ich hatte nie das Gefühl zu ertrinken. Schwer war am Anfang, dass vor mir in diesen Gemeinden noch keine Pfarrerinnen tätig waren. Das ist nirgendwo leicht. Aber man kann die Gemeinden auch verstehen, denn sie sind nicht daran gewöhnt, dass sie auf einmal eine zierliche, junge Frau im Talar kriegen. Nun, mit welchen Erwartungen dürfen sie zur mir kommen – und kann ich sie überhaupt erfüllen? Das Holz habe ich im Winter selber gehackt. Die 90-jährige Mariska néni machte das auch, wieso hätte ausgerechnet ich als Pfarrerin das nicht auch getan? Die besten Gedanken zur Sonntagspredigt kamen übrigens beim Holzhacken. Ein goldener Moment – vor allem in Sachen Bodenhaftung –, den ich meinen Pfarrerkollegen nur ans Herzen legen kann.

Zugleich musste ich mir dessen bewusst bleiben, dass ich immer noch eine Frau bin. Ich muss nicht wie ein Mann handeln, reden und mich bewegen. Ich muss eine Frau bleiben.

Ich durfte tolle Menschen in diesen Dorfgemeinden kennenlernen und viele berührende Lebensgeschichten hören. Meine ersten Taufen und Beerdigungen durfte ich dort halten. Sie bleiben unvergesslich für mich. In Tränen nahm ich Abschied von dort und ging nach Bayern.

2010 tratest du die Pfarrstelle in Holzhausen und Uchenhofen an. Statt deiner ungarischen Muttersprache umgab dich nun unterfränkischer Dialekt. Wie denkst du heute an diese Zeit zurück?

Für mich ist meine ungarische Muttersprache unglaublich wichtig. So fein und so gefühlvoll kann ich mich in der deutschen Sprache nicht ausdrücken. Trotzdem war diese sprachliche Umstellung und der unterfränkische Dialekt kein Hindernis in meinem Dienst während dieser zweieinhalb Jahre. Ich verbrachte dort eine wunderschöne und unvergessliche Zeit. Ich kam in Gemeinden an, in denen die Pfarrstelle seit mehreren Jahren unbesetzt war. Wieder war ich die erste Pfarrerin in der Geschichte dieser Gemeinden. Noch dazu eine „Gastarbeiterin" aus dem Ausland. Das steigerte die Spannung, wie sich die Dinge wohl ergeben würden. Doch schlimm war es gar nicht, denn die Chemie stimmte sofort zwischen uns. Diese Gemeinden waren durch die langen Vakanzzeiten stark und selbständig geworden. Sie hatten eine fleißige, kreative Basis aus Ehrenamtlichen, die man jeder Zeit ansprechen konnte – und gar nicht erst mobilisieren musste. Mit

einer guten und harmonischen Zusammenarbeit konnte ich immer rechnen. Das hat mir sehr geholfen. Die Holzhäuser und die Uchenhöfer sind unkomplizierte, lebensfrohe und lebensbejahende Menschen mit viel Humor. Dorfleute aus gutem Holz mit dem Herz am rechten Fleck. Ich bin ihnen dankbar für zweieinhalb Jahre unbeschwerten Miteinanders – in der alle Energie und alles Herzblut direkt der Gemeinde zugute kam und nicht in Animositäten, Fehden oder Dauerkonflikten verpuffte.

Heutzutage hast du neben Theo und Hugo keine Stellung inne – doch du übernimmst im Mutter-Kind-Kreis und gelegentlichen deutschen Predigten Aufgaben in der Soproner Gemeinde. Welche Bereicherung und welchen Mangel erlebst du in deiner bisherigen Ödenburger Zeit?

Neuer Ort. Neue Lebensphase. Hier in Sopron war ich nie als Pfarrerin tätig. Ich denke, deshalb fällt es mir nicht so schwer, mich zurückzuziehen und mich unseren Söhne zu widmen. Es ist eine unglaublich schöne Zeit als Mutter. Meine wichtigste Aufgabe ist, die Welt mit den Jungs zu entdecken. Niemand auf dieser Welt braucht mich momentan so sehr wie Theo und Hugo. Ich genieße diese Zeit, denn sie vergeht allzu schnell, deshalb könnte ich mir eigentlich nicht vorstellen, dass ich in der Gemeinde mehr Aufgaben übernehme. Aber im Mutter-Kind-Kreis und ab und zu mal als Predigerin mache ich mit, weil ich sonst am Gemeindeleben nur minimal teilnehmen könnte. Ich habe keinen Mangel an nichts.

Müsste sich deiner Ansicht nach Kirche ändern, um besser Gottes Wort verkündigen zu können, um mehr Menschen erreichen zu können? Welche „Gewohnheiten" müsste die Kirche ablegen? Und was müsste sie künftig mehr stärken?

Die Frage ist nicht leicht. In erster Linie sehe ich die körperliche und mentale Gesundheit der Pfarrer in Gefahr. Wir versuchen an mehreren Orten, bei mehreren Veranstaltungen gleichzeitig da zu sein, und wir üben uns im Spagat zwischen Gemeinde und Familie. Eine Auszeit, so richtig innezuhalten, den eigenen Ansprüchen auf ganz andere Tätigkeiten, wie Hobbys, Kreativität, Sport, Kultur oder einfach frische Luft zu kriegen gerecht zu werden – all das bleibt meist im Hintergrund oder wird ganz vernachlässigt. Das schadet nicht nur uns Pfarrern, sondern schwächt auch die Qualität unseres Dienstes an den Gemeindegliedern. Auf dieser Ebene sollte man wirklich etwas ändern.

Und noch etwas anders, was mit dem vorher Gesagten im Zusammenhang steht: Die Kirche macht ohne Zweifel ganz tolle Sachen für die Menschen. Aber meiner Meinung nach lässt die Kirche – und jetzt rede ich vor allem über die ungarische Kirche – die Menschen „minderjährig" bleiben. In ihrem Glauben ebenso wie in ihren Tun. Ich weiß nicht, ob die Gemeindeglieder gerne minderjährig bleiben oder ob die Kirche die Hoffnung auf Änderung längst aufgegeben hat. Aber mir gefällt das eigentlich nicht so sehr, denn es führt immer wieder dazu, dass die Pfarrer alles machen müssen, können und wollen, während der ehrenamtliche Dienst im Sinne von eigenständigem Handeln – auch mal ohne Pfarrer – in den Gemeinden schwach bleibt.

Ich könnte mir gut vorstellen, dass die Gemeindeglieder mehr Selbständigkeit wagen und mehr Aufgaben auf sich nehmen. Sonst blieben – ja ebenso von Gott kommende – Talente für den Bau an der Gemeinde, der Kirche und am Reich Gottes ungenutzt, wenn sich diese doch allzu oft zaghaft hinter der

Übergestalt des jeweiligen Pfarrers verstecken müssen oder wollen und so nicht aufkeimen können. In diese Richtung die Leute zu bewegen und mobil zu machen kann je nach Gemeinde leicht oder schwer, mancherorts sogar unmöglich sein. Und eine Lockerung der flächendeckend vorfindlichen Pfarrerzentrierung kann ja im Nebeneffekt auch dazu führen, dass sich der Pfarrer körperlich und mental entlastet fühlt.

Die ehrenamtliche Seite könnte also gestärkt werden in Ungarn. Doch das bedarf eigentlich einer Mentalitätsänderung. Dazu müsste das Selbstbewusstsein der Gemeindeglieder gestärkt werden. Sie müssten mehr Anleitung erfahren. Und die Pfarrer müssten, auch wenn es vielen sicher nicht leicht fällt, auch Kompetenzen – und damit ja auch ein Stück weit Macht – aus der Hand geben und anerkennen, wenn in der Gemeinde zwar vieles gut, aber doch anders läuft, als wenn sie es alleine verantworten müssten. Im Gegenzug könnten dann die Gemeindeglieder viel mehr Verantwortung übernehmen – und nicht nur den Pfarrer zur Rechenschaft ziehen, wenn etwas nicht so ist, wie sie es sich vorstellen.

Holger Manke

Joseph Karl Benedikt Freiherr von Eichendorff:

Weihnachten

Markt und Straßen stehn verlassen,
Still erleuchtet jedes Haus,
Sinnend geh' ich durch die Gasssen,
Alles sieht so festlich aus.

An den Fenstern haben Frauen
Buntes Spielzeug fromm geschmückt,
Tausend Kindlein stehn und schauen,
Sind so wunderstill beglückt.

Und ich wandre aus den Mauern
Bis hinaus ins weite Feld,
Hehres Glänzen, heil'ges Schauern!
Wie so weit und still die Welt!

Sterne hoch die Kreise schlingen,
Aus des Schnees Einsamkeit
Steigt's wie wunderbares Singen -
O du gnadenreiche Zeit!

Lyrik aus dem Lyzeum

Weihnachts- und Winterelfchen

– ZUSAMMENGESTELLT VON HOLGER MANKE –

Elfchen – das hat nichts mit Elfen oder Feen zu tun. Elfchen – das ist eine Gedichtform: Elf Worte – ohne Versmaß und Reim – in einer bestimmten Form angeordnet. Evangelische Schüler aus den deutschsprachigen Klassen der 10. bis 12. Jahrgangsstufe des Lyzeums haben für den Christophoros ihrer Kreativität freien Lauf gelassen und Elfchen verfasst – rund um das Thema Weihnachten und Winter. Hier erscheint eine kleine Auswahl der unlängst entstandenen Werke.

Himmelsstern
Leuchtet uns
Begleitet uns ewig
Weist uns den Weg
Hoffnung

Katalin Kirchner

Heiligabend
Vier Kerzen
Geschenke unter Bäumen
Ruhe in den Herzen
Träumen

Zoltán Bek

Krippe
Hält Ihn
Im ärmlichen Stall
Er kam zu uns
Erlösung

Richárd Kolonics

Zusammengehörigkeitsgefühl
Gnadenbringende Erlösergeburt
Vor langer Zeit
Wärmt die Herzen ewiglich
Bethlehem

Maximilian von Fuchs

Immanuel
Gottes Name
Ist mit uns
Erlöst meine bösen Sünden
Buße

István Kövesházi

Stall
Jesu Geburt
Geschah in Bethlehem
Erlöser auf der Welt
Freude

Cintia Takács

Weihnachten
Geschmückter Christbaum
Familien sind zusammen
Schönstes Fest der Welt
Liebe

Bianka Edlinger

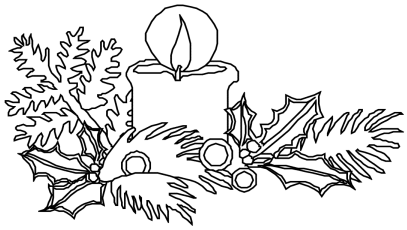

Glockenton
Ruft alle
Verschönt die Nacht
Warte noch! Bald kommt
Was

Mátyás Honti

Liebe
Fühlen wir
Stärker, wenn der
Tag von unserem Retter
Kommt

Barbara Gosztom

Christkindlmarkt
Draußen kalt
Drinnen aber warm
Der Geruch von Lebkuchen
Glühwein

Anna Boros

Schneefall
Es regnet
Warum regnet es
Ich weiß es nicht
Traurigkeit

Bulcsú Egyed

Weihnachtsbaum
Festlich geschmückt
Geschenke bunt verpackt
Herz erfüllt mit Freude
Geborgenheit

Boglárka Nyikos

Kerzenschein
Rotgelbes Licht
Scheint im Zimmer
Draußen fällt der Schnee
Weihnachtsbeginn

Lili Molnár

Winter
Schöner Schnee
Kalt und weiß
Gibt eine gute Laune
Fröhlichkeit

Norbert Pusztai

Kirche
Empfängt Menschen
In der Innenstadt
Hilft meinen Glauben auszuüben
Gemeinschaft

Anna Bertha

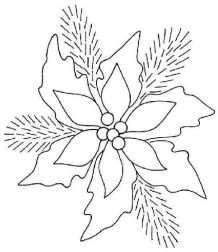

Gaudete
Aufgehelltes Lila
In unseren Herzen
Wind in meinen Flügeln
Freude

András Mátyássy

Winter
Kommt wieder
In allen Ländern
Alle freuen sich über
Weihnachten

Anna Fodor

Winter
Es schneit
Eiskalte frierende Luft
Gemeinsam in warmer Heimat
Familie

Flóra Frank

Gyermekrovat

Ovis karácsony

Képriport

Óvodásaink december 17-én tartották karácsonyi ünnepségüket gyülekezeti nagytermünkben. Kadlecsik Zoltán örömre buzdító igei gondolatai után a Katica csoport adott verses, zenés műsort. Különösen szép volt, ahogyan a betlehemes szereplői egyenként énekeltek arról, mit éltek meg a karácsonyi csodából.

Tóth Károly

Periszkóp

Sok érték

Gyülekezetimunkatárs-továbbképző konzultáció Piliscsabán

Máté 10,37 „A ki inkább szereti atyját és anyját, hogynem engemet, … fiát és leányát, hogynem engemet …" (Károli fordítás, 1920-as kiadás)

Már gyermekkoromban komoly fejtörést és szorongást váltott ki belőlem ez az ige, s felnőtt életem hullámzásaiban – ha felmerült – a feszültség, értetlenségem, sőt, idegenkedésem nem csitult.

Ám Piliscsabán, az utolsó nap délelőttjén dr. László Virgil előadásával – Isten-gyermekség az Újszövetségben – más megvilágítást kapott számomra ez a textus. Erről a szövegről ugyan nem volt szó, még utalásképpen sem, de olyan tudástöbbletet adott a kognitív metaforáról, a korról, a római jog ide vonatkoztatható tartalmáról, az eredeti szóhasználatról s ebből kiindulóan Pál, Máté és János atya-gyermek értelmezésének különbözőségéről, hogy ezekkel az ismeretekkel megnyílt hozzá egy új nézőpontom. Még az sem biztos, hogy egészen helyesek az asszociációim, de újra van mit fontolgatnom, a szöveg érzelmi hatása bennem más irányt vett.

És mi lehet ennél több, amit egy ilyen, egy és két félnapig tartó, szigorú napirendű, komoly programú találkozó elérhet?! Valószínűleg mindenkiben más-más gondolat, más-

más érzelmi rezdülés indult – és sokan voltunk! A hatás így sokszoros.

Egy éve ilyenkor már a zárásához közeledett a soproni tanfolyam.

A tavaszi és a mostani, őszi továbbképzéseken szinte a folytatásaként kaptuk Szebik püspök úrnak a mindennapokhoz kapcsolódó mély gondolatvezetését, találó, megélt példáit, állandóan jelen lévő nyugodt bölcsességét; dr. Korányi András derűs, magával ragadóan fordulatgazdag és láttató erejű egyháztörténeti előadásait.

Friss élményem volt, hogy Vető István szavai nyomán Ezsdrás és Nehémiás eddig soha meg nem élt közelségbe kerültek hozzám, dr. Reuss András és dr. Fischl Vilmos pedig lenyűgöző összehasonlító tények sorával legalább résnyire bevilágítottak az iszlámmal kapcsolatos tudatlanságomba.

Rácsodálkozhattunk a Bibliában arra a néhány szóra, amely arám nyelven szerepel, Jézus ajkáról hangzottak el, s hogy csak ezekből önmagukban is felfogható és megérthető a keresztény élet lényege.

Volt pszichológia is – interaktív (dr. Frenkl Szilvia, Kézdy Péter) és volt film! A soproni kötődésű Richly Zsolt mutatta be készülő Luther filmjének részleteit, előtte néhány mondatos, lényegre törő civilizációs korrajzot adva. A filmrészletek sokat mondóak, kedvesek, újra és újra mosolyt varázsoló ötletekkel, mint egy megelevenedett képregény – fametszetben!

Piliscsaba adta Kézdy Péter lelkész szerény, halk szavú, ezzel együtt hiteles és szuggesztív személyiségének élményét. Két istentiszteleten és Mécses hírlevelük által bepillantást nyerhettünk a helyi gyülekezet életébe.

Volt fórum, amelyen többen fogalmaztak meg kérdéseket, ajánlásokat és volt sok-sok ének! A nap elején, végén, várakozás közben, előadás előtt és után.

Volt még szép, nyugalmat nyújtó, tavasszal és ősszel egyformán kellemes, tiszta, csendes környezet, benne az újonnan érkezők nyílt, bizakodó és a már korábban is látott testvérekre ráismerő mosolyával.

Az egyik nagyon fontos értéket hagytam utoljára, s ez a rendszerességi! Gyakorló tanár koromban mennyire hiányzott egy igazi, komoly, gyakori szupervízió lehetősége! Most itt pedig, a tanfolyam elvégzése óta eltelt egy év alatt már két alkalmunk is adódott. S már tudjuk: a következő májusban lesz!

Köszönet érte!

Pafféríné Tassy Olga

Valahol Európában

Nagyon nehezen tudok elfogulatlanul írni arról az előadásról, amelyet november 18-án láthattam a soproni GYIK rendezvényházban. Nem is kritikát fogalmazok meg, nem is reklámot, sokkal inkább egy olyan írást, amely azt mondja: *Nekem katarzis-élményem volt, aki azt akarja, hogy neki is legyen, találjon alkalmat arra, hogy meghívja ezt a darabot saját közösségébe!*

A keddi sokak által jól ismert Dés László – Nemes István által jegyzett musicalre néhány hete külön levélben is kaptam meghívót egykori munkahelyem, az Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola igazgatójának, iskolalelkészének, ill. a színtársulat rendezőjének aláírásával. Fontosnak tartották, hogy ott legyünk. Diákok (a teljes Eötvös, ill. a szintén evangélikus Hunyadi 7-8.-osai), tanárok, környékbeli lelkészek és önkormányzati iskolaigazgatók, és olyan emberek, akik ugyanúgy hisznek az értékek ily módon történő átadásában, mint ők.

Mert hogy én ezt láttam. Hogy értéket adtak át. A dESZKa és KOMISZ integrált társulat egészségesek és kevésbé egészségesek szereplésével megfogalmazott valami olyat két és fél órában, amely hiszem, hogy sokunk kérdése: Milyen válaszokat adhatunk egy reménytelen világban a ránkbízott fiataloknak, ill. mit tanulhatunk mi tőlük, ahogyan Simon Péter is megteszi? Ezeknek az igazi nagy kérdéseknek ad természetesen keretet a háború és béke, a nincstelenség és a birtoklás, az elhagyatottság és az ölelés kontrasztja.

Az első gombóc a torkomban akkor jelent meg, amikor Suhanc elénekelte a méltán híressé vált Talán c. dalt. A szünetben azt is megtudtam Betuker Botond rendezőtől – miután megdicsértem –, hogy Tóth Melindából tavaly még sok énekhangot nem tudtak kihúzni. Ehhez képest most végig profin énekelt, és abszolút 100%-ig jelen volt szerepében. Elhittem neki minden fájdalmat, kérdést, bizonytalanságot, tettetett keménységet, reményt. A Hosszút és Ficsúrt alakító fiatalembereknek már volt színházas múltja, de nagyon alázatosan simultak bele a darabba egy pillanatra sem kiesve szerepükből. Ugyanilyen alázattal nyúlt szerepéhez a kiégett zenészt alakító iskolalelkész (!), akit – őszintén – kicsit irigyeltem is ebben a helyzetében, hogy diákjaival és a zsirai Fogyatékosok Otthona lakóival ilyen élményt élhet meg a próbák során és a színpadon, és hogy bennünket is katarzishoz segíthet.

Aztán természetesen még jött néhány gombóc, jött néhány mosoly, néhány önfeledt

nevetés, és folyamatosan az ámulat a profizmuson, és azon, hogy milyen természetesen szólal meg szinte hitvallásként néhány mondat akár a Prédikátor könyvéből (Megvan az ideje a …), akár a zene közösségkovácsoló erejéről, akár arról, hogy nagyobb esély van a túlélésre, ha összefogunk. Így lett teljesen természetes a társuk halálánál Miatyánkot mondó gyerekseg.

Az pedig külön teológiai csemege volt – remélem, hogy ezt a jelenetet nemcsak én értettem így –, amikor Hosszú és Suhanc szerelmi vallomásként egymásnak énekel, akkor Ficsúr ugyanezeket a sorokat („… itt az arcom, és ha kell, talán neked adnám …") imádságszerűen Istennek énekli. Zseniális leképezése teremtettségünknek, istenképűségünknek!

Ezekkel a gondolatokkal köszönöm meg a többszázemberes vastapsot érdemlő előadást, várom, hogy gyülekezetem sok-sok tagját elvihessem a január 21-én a Soproni Petőfi Színházban (!) tartandó előadásra, és az első bekezdésben írottak megélését pedig minél többeknek ajánlom.

Mesterházy Balázs

Könyvajánló

Joób Olivér: Válasz – theologiai minima

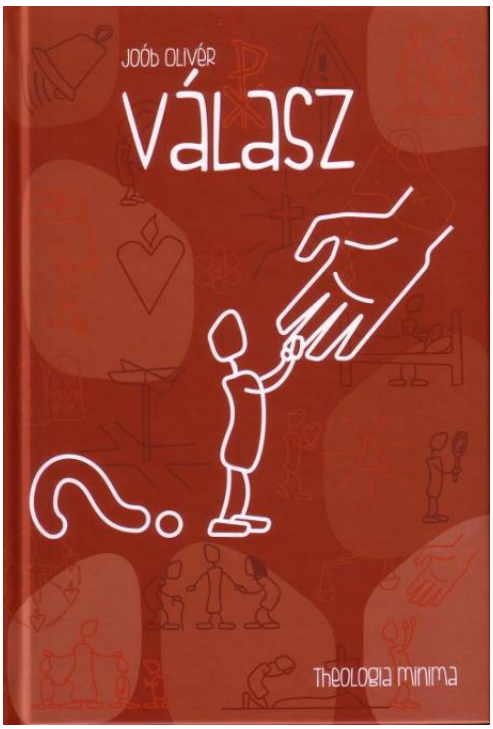

Gyülekezetünk egykori lelkésze tollából e hónap közepén jól kézbe fogható hittankönyv látott napvilágot az Ordass Lajos Alapítvány kiadásában. Könyvét szerzője „rendhagyó hittankönyvnek" nevezi. Nem adta meg, melyik korosztály számára készült. Végül mégis elárulja: „konfirmandus korúaknak és attól fölfelé minden korosztály számára".

Joób Olivér ny. lelkész a könyvet elsősorban hét unokája kezébe szánta. De használhatják a könyvet középiskolás hittanosok, gyülekezeti ifjúsági csoportok, alkalmas lehet svéd példa alapján felnőttoktatásra is.

A könyvhez Fabiny Tamás püspök írt előszót. Ebből idézzük: „A reformáció egyháza mindig tanító egyház volt, de az egyetemi tanár Luther számára az e világi atyai ház is a hitre nevelés, a Krisztussal való találkozás helyszíne, természetes kontextusa. Jól ismerjük a Kis kátéból a családi oktatás szerepét hangsúlyozó felszólítást: »a családfő így tanítsa házanépét«."

A püspök „örömmel ajánlja a hittankönyv olvasóinak, hogy a minket közvetlenül megszólító, velünk beszélgető Istennel párbeszédben keressük saját válaszainkat a hit alapvető kérdéseire." Ehhez segít bármilyen korosztályhoz tartozót Joób Olivér könyve. Legyen hát áldássá mind az olvasó, mind az egyház közössége számára. A kötet iratterjesztésünkben is kapható, ára 1500 Ft.

Zászkaliczky Pál

Tervezett programok

2014. karácsony – 2015. böjt

1. December 24-én, Szenteste napján lelkészi hivatalunk zárva tart.

2. Karácsonyi ünnepeink istentiszteleti rendjét a szolgálati beosztásban olvashatják.

3. December 27-én 15 órakor emlékezünk meg sírjánál Hanzmann Károly egykori esperes-lelkészünk születésének 130. évfordulójáról.

4. December 27-én 17 órakor a Szentlélektemplomban lesz ökumenikus boráldás.

5. December 28-án 18 órakor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében szilveszteri koncertet tartunk a nagytermünkben, benne Fodor Gábor, Mátyás Gyöngyi és Petrány Mihály szerepelnek.

6. December 28–29-én ifiseink a budavári fiatalokkal együtt előszilvesztereznek Budapesten.

7. Lelkészi hivatalunk a két ünnep között december 29-30-án lesz nyitva.

8. December 31-én 17 órakor kétnyelvű óév esti istentiszteletet tartunk templomunkban.

9. Újév napján a vasárnapi rend szerint tartjuk az istentiszteleteket a templomban, illetve a természetjárók hagyományos újévi túráján is jelen leszünk 10 órától egyházi szolgálattal.

10. Aznap 16 órakor hagyományos presbiteri újévköszöntő találkozó lesz a kisteremben.

11. Január 4-én 17 órakor gyűjteményünkben finisszázst tartunk, amellyel bezárjuk időszaki holokausztkiállításunkat. Tárlatvezetést tart Grászli Bernadett, a győri Római Flóris Múzeum igazgatója, előadást dr. Krisch András.

12. Aznap 18 órakor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében Horváth Ábel és Bábinszky Gergely tehetséges fiatal zongoristák tartanak koncertet nagytermünkben.

13. Január 5-től visszaáll a szokásos hétközi menetrendünk és hivatali ügyeletünk.

14. Január 6-án, Vízkereszt ünnepén délelőtt 8-kor és 10-kor lesz magyar istentisztelet, amelyeken iskoláink tanulói is részt vesznek. 18 órakor esti istentisztelet is tartunk az ünnepen a nagyteremben.

15. Január 11-én 18-kor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében egy különleges alkalmunk lesz német nyelven. Ács Tamás Franz Kafka: „Jelentés az Akadémiának" című művét adja elő németül.

16. Ezen vasárnap perselypénze templomépítési offertórium lesz – a vásárosfalusi új templom építésére gyűjtünk.

17. Január 17-én FIFI-délelőtt a gyülekezeti házban.

18. Január 18-án 18 órakor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében a zeneiskola művésztanárainak és növendékeinek hangversenyére kerül sor a nagyteremben.

19. Január 19-étől hat estén át 17 órai kezdéssel kerül sor az idei ökumenikus imahétre a város különböző templomaiban. Hétfőn és kedden a református templomban, szerdán és csütörtökön valamelyik katolikus templomban, pénteken és szombaton pedig a mi templomunkban lesz ökumenikus istentisztelet.

20. Január 19–21-én Holger Manke és Gabnai Sándor Wittenbergben vesznek részt a Martin Luther Bund konferenciáján.

21. Január 21-én 18-kor a Petőfi Színházban az Eötvös dESZKa és Komisz Társulata adja elő a „Valahol Európában" című darabot.

22. Január 22-én, a Magyar Kultúra Napján a NYME Erzsébet utcai Aulájában kerül megrendezésre a hagyományos ünnepi ülés, a Keresztény Értelmiségi Szövetség, a Kálvin Kör és a Luther Szövetség közös szervezésében közvetlenül az imaheti istentiszteletet követően 18 órától.

23. Január 25-én 18 órakor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében a Magyargencsi Dalkör lesz a vendégünk.

24. Január 26-ai perselypénzünk lepramissziós offertórium lesz.

25. Február 1-jén 17 órakor a 20 éve elhunyt Dr. Friedrich Károlyra filmvetítéssel emlékezünk a nagyteremben.

26. Aznap 18-kor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében a Berkenye Citerazenekar és Juhász Balázs dudás lesznek előadóink.

27. Február 7-én délidőben a Kristály Házban egyházközségünk ételosztást tart Rotary Club Sopronnal együtt a rászoruló családoknak és a hajléktalanoknak.

28. Február 8-án az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében Huzella Péter estjére kerül sor.

29. Február 10-én 17 órakor Luther Szövetségi ülés lesz nagytermünkben a Kálvin Körrel közösen, amelyen vendégünk, reméljük Dr. Hoppál Péter kulturális államtitkár lesz – a meghívás már elment, választ még nem kaptunk.

30. Február 11-én került városunkba Gerengel Simon lelkész, aki szervezetileg megalapította 1565-ben, azaz kerek 450 évvel ezelőtt egyházközségünket.

31. Február 15-én lesz 18-kor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében Völgyessy Szomor Fanni énekesnő lesz az előadónk.

32. Február 22-én, böjt 1. vasárnapján egyházmegyei offertóriumot gyűjtünk.

33. Aznap 18 órakor az „Egy este az evangélikusoknál" programsorozat keretében a Zeneiskola művésztanárai és növendékei adnak böjti hangversenyt a nagyteremben.

Összeállította: Gabnai Sándor lelkész, esperes

Istentiszteleti szolgálati beosztás

2014. karácsony – 2015. böjt

December 24. – Szenteste)

16.00 Balf: Gabnai Sándor
17.00 német – szentesti: Holger Manke
18.00 magyar - szentesti: Gabnai Sándor

December 25. – Karácsony 1. napja

8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel és csatlakozó úrvacsorával): Tóth Károly
9.00 német (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Holger Manke
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel és csatlakozó úrvacsorával): Tóth Károly
15.00 Balf (úrvacsorás): Tóth Károly
16.00 kórházkápolna (úrvacsorás): Gabnai Sándor
16.15 Fertőszentmiklós (úrvacsorás): Tóth Károly

December 26. – Karácsony 2. napja

8.00 magyar: Gabnai Sándor
9.00 német: Holger Manke
10.00 magyar: Gabnai Sándor

December 27.

17.00 Szentlélek-templom, boráldás: Horváth Imre városplébános + Gabnai Sándor

December 28. – Karácsony utáni vasárnap

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Gertraud Winter
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Gabnai Sándor

December 30.

15.00 Fabricius Szeretetotthon: Mihácsi Lajos

December 31. – Óév

17.00 óévi kétnyelvű: Holger Manke + Gabnai Sándor

Január 1. – Újév

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Manke-Lackner Eszter
10.00 magyar: Tóth Károly
10.00 túra – Dalos-hegy: Gabnai Sándor
15.00 Balf (úrvacsorás): Tóth Károly
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Gabnai Sándor

Január 2.

15.00 Fabricius Szeretetotthon: Mihácsi Lajos

Január 4. – Újév utáni vasárnap

8.00 magyar: Gabnai Sándor
9.00 német: Gertraud Winter
9.00 gyermek-istentisztelet: Tóth Károly
10.00 magyar: Gabnai Sándor
15.00 Balf: Gabnai Sándor
16.00 kórházkápolna: Gabnai Sándor
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Gabnai Sándor

Január 5.

8.00 eötvösösökkel: Hegedűs Attila

Január 6. – Vízkereszt

8.00 hunyadisokkal: Kadlecsik Zoltán
10.00 licistákkal: Kovács László
18.00 magyar – a nagyteremben: Tóth Károly

Január 8.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

Január 11. – Vízkereszt utáni 1. vasárnap)

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Kadlecsik Zoltán
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly
18.00 Egy este az evangélikusoknál (német nyelven) – áhítat: Holger Manke

Január 15.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

Január 18. – Vízkereszt utáni 2. vasárnap

8.00 magyar (úrvacsorás): Gabnai Sándor + Pfeifer Ottó
9.00 német (úrvacsorás): Pfeifer Ottó + Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Tóth Károly
10.00 magyar (úrvacsorás): Gabnai Sándor + Pfeifer Ottó
15.00 Balf: Gabnai Sándor
16.00 kórházkápolna: Gabnai Sándor
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Gabnai Sándor

Január 19.
17.00 imaheti istentisztelet – református templom: *beosztás alatt*

Január 20.
17.00 imaheti istentisztelet – református templom: *beosztás alatt*

Január 21.
17.00 imaheti istentisztelet – r. katolikus templom: *beosztás alatt*

Január 22.
17.00 imaheti istentisztelet – r. katolikus templom: *beosztás alatt*

Január 23.
17.00 imaheti istentisztelet – ev. templom: *beosztás alatt* + Gabnai Sándor

Január 24.
17.00 imaheti istentisztelet – ev. templom: *beosztás alatt* + Tóth Károly

Január 25. – Vízkereszt utáni utolsó vasárnap
8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pfeifer Ottó
9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Tóth Károly
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pfeifer Ottó + Gabnai Sándor (úrv.)
15.00 Balf: Pfeifer Ottó
16.00 Fertőszentmiklós: Pfeifer Ottó
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Dömök Krisztina

Január 29.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

Február 1. – Hetvened
8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Dömök Krisztina
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 kórházkápolna: Tóth Károly
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Holger Manke

Február 5.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

Február 8. – Hatvanad
8.00 magyar: Gabnai Sándor
9.00 német: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Tóth Károly
10.00 magyar: Gabnai Sándor
15.00 Balf: Gabnai Sándor
16.00 Fertőszentmiklós: Gabnai Sándor
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Gabnai Sándor

Február 12.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

Február 15. – Ötvened
8.00 magyar (úrvacsorás): Tóth Károly + Pfeifer Ottó
9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Gabnai Sándor
10.00 magyar (úrvacsorás): Tóth Károly + Pfeifer Ottó
15.00 Balf: Tóth Károly
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Tóth Károly

Február 19.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

Február 22. – Böjt 1. vasárnapja
8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Gabnai Sándor
9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet:Pfeifer Ottó
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pfeifer Ottó + Gabnai Sándor (úrv.)
15.00 Balf: Pfeifer Ottó
16.00 Fertőszentmiklós: Pfeifer Ottó
18.00 Egy este az evangélikusoknál – áhítat: Dömök Krisztina

CHRISTOPHOROS
A Soproni Evangélikus Egyházközség újsága
9400 Sopron, Bünker köz 2.
email: sopron@lutheran.hu
tel.: 99/523-002; fax: 99/523-003
honlap: http://sopron.lutheran.hu (hamarosan frissül)

Nyomtatva 400 példányban
Várható következő megjelenés: 2015. böjt
Felelős kiadó: Gabnai Sándor igazgató lelkész